

Solna centrum

Efter utvidgningen av fotbollsstadion 1937 blev Råsunda AIK:s hemmaarena. Foto Oscar Bladh, Stockholms stadsmuseum.

Bredvid en grind uti en skog,
ett litet gammalt tempel stog,
dit varje man med längtan drog,
Det hade två fenster
och dörren satt till venster,
Och hette Krog.

Så diktade Carl Michael Bellman efter ett besök på Solnadals krog, en av många välbesökta krogar i Solna på 1700-talet.

På 1880-talet styckade ägaren till Stora Frösunda gård av sjuttio kvadratiska tomter på Hagalundsbergets krön. Byggnadsbestämmelser saknades helt så arbetarna som byggde "kåkstaden" Hagalund kunde bygga fritt utan inblandning från myndigheterna. Området hade småstadens charm. Det blev med åren rätt slitet och 1965 påbörjades rivningen. Hagalund ersattes av det nya Blåkulla som stod inflyttningsklart 1973. Som ett minne av ett samhälle som inte längre finns står den folkkäre målaren Olle Olssons hus kvar. Och Hagalund lever fortfarande i hans färgstarkt naivistiska målningar.

Stockholms Nya Spårvägs AB köpte 1907 mark för att bygga bostadsförorten Råsunda. En stadsplan upprättades präglad av

jugendtidens idéer. Till skillnad från övriga förorter bebyggdes Råsunda med flerbostadshus avsedda för medelklassfamiljer. Enligt reklamen från 1909 kunde man "föreina stadens bekvämligheter med lantlivets behag". Samhällets kärna skulle få stadskaraktär och omges av en yttre ring med villabebyggelse.

I drottsplassen i Råsunda invigdes 1910. Löparbanan som vilade på gammal kärrbotten var älskad av löparna för sin svikt. Men det är fotbollsstadion som gjort Solna världsberömt. Här har spelats både EM- och WM-turneringar och olympisk fotboll 1912. I VM 1958 tog Sverige silver. Guldet gick till Brasilien som vann finalen med 5-2. Publikrekordet är från 1965 då 52 943 personer såg Sverige förlora VM-kvalmatchen mot Västtyskland.

På en äng intill Skytteholmsberget byggdes Solna centrum som invigdes 1965. Köpmännen klagade över ett blåsigt och ödligt torg varför en större omdaning genomfördes i slutet av 1980-talet. Kompletterande bostads- och affärshus byggdes och de nya torgstråken glasades in.

Tunnelbanestation Solna centrum invigdes 1975.